

## Zöld Óvoda

### ÖNÉRTÉKELÉSI SZEMPONTSOR

#### TERÉZVÁROSI ÖNKORMÁNYZAT SZÍV ÓVODA

*Az óvodavezető, vagy/illetve óvodapedagógus tölti ki!*

*Alapfeltételek: a Zöld Óvodai Kritériumrendszer (ZÓK) ismerete, a helyi óvodai nevelőmunka alapos ismerete!*

Az ellenőrzött időszak időtartama: **a 2004/2005, 2005/2006 valamint a 2006/2007-es nevelési év**

#### **1. Megfogalmazódik és hogyan a környezeti neveléssel kapcsolatos prioritások, feladatok helyzete a területeken?**

Értékelési skála: 1= nem jó 2=gyenge, 3=közepes, 4=jó, 5=kiváló

	Területek	Prioritások felsorolása (témák felsorolása)	Megvalósításukhoz forráslehetőségek	Megvalósítás szintje				
				1	2	3	4	5
1	Közép Magyarországi Régió	<ul style="list-style-type: none"><li>▪ Zöldgyűrű kialakítása</li><li>▪ Környezetipar, környezet és természetvédelem</li><li>▪ KöNKOMP – erdei iskolák</li><li>▪ Részvétel a Nemzetközi Környezetvédelmi Programban</li><li>▪ A környezeti tudatosság növelése</li><li>▪ A vízbázis védelme</li><li>▪ A természeti területek, zöldfelületek védelme</li><li>▪ Az épített környezet védelme</li><li>▪ Tiszta, rendezett településképek elérése.</li><li>▪ A zöldfelületek védelme, fejlesztése</li><li>▪ Szelektív hulladékgyűjtés</li></ul>	Pályázatok, régiós és önkormányzati források!?	1	2	3	4	5
2	Budapest			1	2	3	4	5

3	❖ Településen	<ul style="list-style-type: none"> <li>❖ A környezettudatos magatartás megalapozása</li> <li>❖ A környezetért felelős életvitel kialakítása</li> <li>❖ Szelektív hulladékgyűjtés</li> <li>❖ Együttműködés a zöldfelületek, játszóterek gondozásában</li> <li>❖ Zöld jeles napok kerületi megünneplése</li> <li>❖ Növények telepítése.</li> <li>❖ A közvetlen épített környezet megismerése</li> <li>❖ Környezeti nevelési programok szervezése az intézmények számára</li> <li>❖ A kisállatok komfortérzetének javítása pl.: kutya-futtatók, a közterület tisztántartásához szükséges eszközök biztosítása</li> </ul>	A kerület saját költségvetéséből biztosítja a lebonyolításhoz szükséges pénzeszközöket.	1	2	3	4	5
---	---------------	---	---	---	---	---	---	---

4	Az óvodánkban	<ul style="list-style-type: none"> <li>♥ A környezettudatos életvitel megalapozása.</li> <li>♥ Természeti környezetünk élővilágának megismertetése és védelmére nevelése – „Azt gyűjtjük, amit a természet elenged”</li> <li>♥ Holisztikus világszemlélet megalapozása.</li> <li>♥ Megteremtjük azt a légkört, amely lehetővé teszi mások elfogadását, amelyben megismertetjük az emberi együttélés szabályait, és be is tartatjuk azokat.</li> <li>♥ A gyermeki szemlélet formálásával képessé tesszük a gyermekeket arra, hogy felnőtt korukban befolyásolni tudják saját testi- lelki egészségüket.</li> <li>♥ Szelektív hulladékgyűjtés megszervezése</li> <li>♥ Részvétel a kerületi Zöld jeles napok programjain</li> <li>♥ Az épített környezetünk megismertetése az óvodásokkal pl.: Terézvárosi óvodanapok</li> <li>♥ Részvétel a kerületi környezeti nevelési programokon</li> <li>♥ Felelősségtudatos állattartásra nevelés.</li> <li>♥ Akadály mentesítés</li> </ul>	A Szív Óvoda a saját költségvetéséből, illetve pályázati pénzekből biztosítja a lebonyolításhoz szükséges pénzeszegeket.	1	2	3	4	5
---	---------------	--	--	---	---	---	---	---

**Megjegyzés**

**2. A helyi óvodai dokumentumokban a Zöld óvodai nevelési tartalmak hol és mennyiben találhatóak? (A sorok szükség szerint bővíthetők!)**

<b>Dokumentumok megnevezése</b>	<b>Területek felsorolása</b>	<b>Fejezetcím, oldalszám</b>
<b>Helyi nevelési programban</b>	Környezettudatos, egészséges életmódra nevelés	Specialitásaink 6. oldal
	Eszközeink a környezettudatos, egészséges életmódra nevelés területén	A Szív Óvoda jellemzői, kritériumrendszere 9. oldal
	A Szív Óvoda nevelési céljai	Nevelési célok 13. oldal
	A Szív Óvoda nevelési feladatai	Nevelési feladatok 14. oldal
	Az egészséges életmód kialakítása	A Szív Óvoda nevelésének alapvető keretei 15 – 19. oldal
	Hagyományok, ünnepek	A Szív Óvoda nevelésének alapvető keretei 22 – 24. oldal
	Esztétikai nevelés és ízlésformálás: Esztétikailag megfelelő környezet kialakítása	A Szív Óvoda nevelésének alapvető keretei 27. oldal
	Esztétikai fogékonyság kialakítása, rendszeres élménynyújtás	A Szív Óvoda nevelésének alapvető keretei 28. oldal
	Napirend	Az óvodai élet megszervezése 32. oldal
	A játék feltételeinek megteremtése: Élménynyújtás, tapasztalatszerzés	Játék 35 – 36. oldal
	Mese – vers	A fejlesztés tartalma 38. oldal
	Rajzolás – mintázás – kézimunka	A fejlesztés tartalma 43 – 44. oldal
	Mozgás	A fejlesztés tartalma 46 – 47. oldal
	A külső világ tevékeny megismerése Feladata, világnapok, növény és állatvédelem, hulladékgyűjtés	A fejlesztés tartalma 48 – 51. oldal
	Munka Növény és állatgondozás	A fejlesztés tartalma 52. oldal
	Kapcsolattartás a partnereinkkel	A Szív Óvoda kapcsolatrendszere 55. oldal

<b>IMIP - ben</b>	Az intézményhálózatban érvényesülő prioritások	Fenntartói minőségpolitika 4. oldal
	Az „Élet – program” elvárásai, alapértékei	A Szív Óvoda minőségpolitikája 5. oldal
	A Szív Óvoda minőségtudatos politikája	Szív Óvoda minőségpolitikája 6. oldal
	Vezetői nyilatkozat	Szív Óvoda minőségpolitikája 8. oldal
	Hosszú távú terv Középtávú terv	Stratégiai tervezés 13 – 15. oldal
	A pedagógus teljesítményértékelés területei	Szív Óvoda működésének értékelése 37 – 38. oldal
	Vezetői feladatokat ellátók teljesítményértékelésének területei	Szív Óvoda működésének értékelése 39. oldal
	A Szív Óvoda pedagógus teljesítményértékelésének szempontjai	Szív Óvoda működésének értékelése 40 – 42. oldal
	Vezetői feladatokat ellátók teljesítményértékelésének szempontjai	Szív Óvoda működésének értékelése 43 – 44. oldal
<b>Éves munkatervben</b>	A személyi feltételek alakulása	5. oldal
	A tárgyi feltételek alakulása	A feltételek javítása 7. oldal
	A Szív Óvoda működésének folyamatos biztosítása	Kapcsolattartási táblázat 9. oldal
	A Szív Óvoda működésének folyamatos biztosítása	A „Zöld Fal” tartalommal való megtöltése 9. oldal
	Tervezett feladatok	Eseménynaptár 11 – 12. oldal
	Nevelési programunk, az „Élet – program” specialitásai	13. oldal
	Nevelési programunk, az „Élet – program” specialitásai	A nevelési év céljainak meghatározása 13. oldal
	Nevelési programunk, az „Élet – program” specialitásai	A Szív Óvoda kiemelt nevelési feladatai 14. oldal
	A Szív Óvoda pedagógiai munkájának ellenőrzési területei és módszerei	Az ellenőrzés céljai 16 – 20. oldal
	Továbbképzés, munkacsoportok, munkaközösségek	25 – 26. oldal
	Fejlesztő pedagógiai a gyakorlatban, saját óvodai munkaközösségünk munkaterve	27 - 28. oldal
	A környezet megismerése, saját óvodai munkaközösségünk munkaterve	29. oldal
	Dajka, saját óvodai munkaközösség munkaterve	30. oldal
	A mentálhigiénés, saját óvodai munkacsoport munkaterve	31. oldal
	A Szív Óvoda minőségfejlesztési feladatai	Elvégzendő, illetve folyamatban lévő tevékenységek 33. oldal
	Kiemelt fejlesztési területek	34. oldal
	Stratégiai tervezés	35. oldal
	A Szív Óvoda teljesítményértékelése	38. oldal

<b>Csoportnaplóban</b>	Nevelési és tanulási terv. A Szív Óvoda nevelésének alapvető keretei. Az egészséges életmód kialakítása	Az egészséges környezet, az egészséges testi fejlődés külső feltételeinek biztosítása.
	Nevelési és tanulási terv. A Szív Óvoda nevelésének alapvető keretei. Az egészséges életmód kialakítása	A gyermekek egészségének védelme, ellenálló képességének fokozása.
	Nevelési és tanulási terv. A Szív Óvoda nevelésének alapvető keretei. Az egészséges életmód kialakítása	A gyermekek testi gondozása, majd képesség tételük önmaguk gondozására.
	Nevelési és tanulási terv. A Szív Óvoda nevelésének alapvető keretei. Az egészséges életmód kialakítása	„Szív Kincsesláda” program
	Nevelési és tanulási terv. A Szív Óvoda nevelésének alapvető keretei. Az egészséges életmód kialakítása	„Dohányzás megelőző program”
	Nevelési és tanulási terv Az esztétikai nevelés és ízlésformálás	Esztétikailag megfelelő környezet biztosítása
	Nevelési és tanulási terv. Az esztétikai nevelés és ízlésformálás	Esztétikai fogékonyság kialakítása, rendszeres élménynyújtás
	Nevelési és tanulási terv. Az óvodai élet tevékenységformái A játék	A játék feltételeinek megteremtése.
	Nevelési és tanulási terv. Az óvodai élet tevékenységformái A játék	Élménynyújtás és tapasztalatszerzés biztosítása
	Nevelési és tanulási terv.	A külső világ tevékeny megismerése A természethez való pozitív viszony formálása
	Nevelési és tanulási terv.	Munkajellegű tevékenységek
	Nevelési és tanulási terv.	A tanulás

<b>A gyermeki fejlődés nyomon követési dokumentumában</b>	Egyéni fejlesztési terv: Az egészséges életmód kialakítása	Környezet, külső feltételek hatása, egészség védelme, ellenálló képesség fokozása, testi gondozás, önmaga gondozása, „Szív Kincsesláda” program, „Dohányzás megelőző” program
	Egyéni fejlesztési terv: A természethez való pozitív viszony alakulása	Állatgondozás, érzelmi viszony az állatokkal kapcsolatban
	Egyéni fejlesztési terv: A természethez való pozitív viszony alakulása	Növénygondozás, érzelmi viszony a növényekkel kapcsolatban
	Egyéni fejlesztési terv: A környezet megóvása, a rendezettség iránti igény kialakulása	Csoportszobában
	Egyéni fejlesztési terv: A környezet megóvása, a rendezettség iránti igény kialakulása	Az óvodán belül
	Egyéni fejlesztési terv: A környezet megóvása, a rendezettség iránti igény kialakulása	Az óvodán kívül
	A környezet esztétikai hatása	Az egyéni képességfejlődés mutatói 6. oldal
	Ismeretei a természeti környezetéről	Az egyéni képességfejlődés mutatói 7. oldal
	„Szív Kincsesláda” program	Az egyéni képességfejlődés mutatói 3. oldal
	„Dohányzás megelőző program”	Az egyéni képességfejlődés mutatói 3. oldal

Helyi sajátosságokkal kiegészíthető

**Megjegyzés:**

**3. Hogyan valósulnak meg a Zöld óvodai programmal kapcsolatos továbbképzések?**  
(A sorok szükség szerint bővíthetők!)

<b>A továbbképzés ideje, helye, időtartama (felsorolással)</b>	<b>Szervezője</b>	<b>Hányan végezték el %-ban</b>	<b>Témája</b>	<b>Tanultak felhasználási aránya % - ban</b>
1. Budapest 2004. - 4 óra	Egészségesebb Óv. Nemzeti Hálózata	100 %	Az egészségnevelés elmélete és gyakorlata	100 %
2. Budapest 2004. – 30 óra	Angyalföldi Gy. és Ifj. Ház	18 %	Az óvodai egészségnevelés elmélete és gyakorlati feladatai	100 %
3. Budapest 2004. – 60 óra	FPI	11 %	Játék és tánc az óvodában	100%
4. Budapest 2004. – 4 óra	Saját szervezés Dr. Kanczler Gyuláné	100 %	Fenntartható fejlődés a környezetvédelem területén	Nem meghatározható
5. Budapest 2005. – 8 óra	Saját szervezés Dr. Kanczler Gyuláné	100 %	Terepgyakorlat	100 %
6. Budapest 2005. – 16 óra	Terézvárosi Pedagógiai Szolg.	11 %	Mentálhigiénés tréning	100 %
7. Budapest 2005. – 8 óra	Országos Egészségfejl. Intézet	18 %	VIII. Országos Dohányzás megelőzési Konferencia	80 %
8. Budapest 2005. – 16 óra	Okker	11 %	A környezeti nevelés Pedagógiája	80 %
9. Budapest 2006. – 340 óra	ELTE TÓFK	11 %	Fejlesztő – differenciáló pedagógia	80 %
10. Budapest 2006. – 30 óra	Magyar Vöröskereszt	11 %	Elsősegélynyújtás az óvodában	100 %
11. Budapest 2006. – 40 óra	Agykontroll Kft.	11 %	„Agykontroll” Stresszkezelő, és elmefejlesztő módszer	50 %
12. Budapest 2007. – 16 óra	Fodor József Iskolaegészségügyi Társaság	11 %	Iskolások egészségéért Országos konferencia	50 %
13. Budapest 2007. – 30 óra	Dohányzás vagy Egészség Magyar Alapítvány	18 %	Dohányzás vagy Egészség kiegészítő Óvodai Program	100%
14. Berettyóújfalú 2007. – 16 óra	Főv. Gyakorló Óvoda	11 %	Egy lépés a természetért Országos óvodai konferencia	
15. Budapest 2007. – 30 óra	Szort BT.	18 %	A gyermekközpontú vizuális nevelés – Tavasz	100 %
16. Budapest 2007. – 120 óra	Korai Fejlesztő Központot Támogató Alap.	11 %	Integráció, inkluzív nevelés óvodáskorban	50 %
17. Budapest 2008. – 30 óra	Szort BT.	18 %	A gyermekközpontú vizuális nevelés – Ősz	100 %

**Megjegyzés:** A Szív Óvoda óvodapedagógusai az ellenőrzött időszakot megelőzően elvégzett több olyan továbbképzést, amely szükséges volt a nevelési programunk az „Élet – program” elkészítéséhez és megvalósításához. Pl.: Zoopedagógia, Környezeti nevelő szakirányú továbbképzés, Környezetkultúra az óvodában, Szív – program, Dohányzás – megelőzési program stb. Az MIP – ben meghatároztuk, hogy a programunk működtetéséhez mindenkinek el kell végezni bizonyos továbbképzéseket. 2008. márciusában 3 óvodapedagógus jelentkezett

a „Minden csepp víz számít” továbbképzésre. 2003 – 2007. között óvodánkban működött a kerületi „Könyezet – megismerése” munkaközösség

#### 4. Az óvodai élet mindennapjaiban a környezeti neveléssel kapcsolatos tevékenységek megvalósítása (A sorok szükség szerint bővíthetők!)

Értékelési skála: 1= nem jó 2=gyenge, 3=közepes, 4=jó, 5=kiváló

Területek	Megvalósításuk módja (ideje, gyakorisága, érvényesülésük.)	Megvalósítás szintje					Fejlesztési, változtatási tervek
		1	2	3	4	5	
Táplálkozás	Az étkezések kiegészítése egészséges ételekkel. Gyümölcsaszalás, minden nap gyümölcs és zöldség fogyasztása, napi gyógyteázás, magvak fogyasztása, heti kenyérsütés	1	2	3	4	5	Valamennyi csoportnak kenyérsütő gép beszerzése. Folyamatos felvilágosító munka a szülők és a konyha felé.
Tisztálkodás	Higiénikus fali folyékony szappan adagolók felszerelése. Az udvaron papírtörölköző használata. Nyáron napi zuhanyozás. Bőrápolás – saját krém és ajakír használata. Saját fogkrém használat, elkülönített törölközőtárolás. Elfüggönyözött illemhely – díszkréció. Az alacsonyabb gyermekeknek fellépő biztosítása.	1	2	3	4	5	Mozgásérzékelős csaptelepek beszerzése.
Mozgás	Napi tornaterem használat. Heti néptánc foglalkozás. Heti gyógy testnevelés. Heti úszás. Kerti munka. Alkalmi sportversenyek, sportnapok, rendszeres autóbuszos kirándulások.	1	2	3	4	5	A szülők meggyőzése a mezítlábas testnevelés fontosságáról, élettani hatásáról.
Levegőzés	Saját, védett kivilágított udvar – délelőtt, délután. Heti séták a közeli Városligetbe. Rendszeres autóbuszos kirándulások. Szabadtéri testnevelés. Táborozás.	1	2	3	4	5	A helyszíni tevékenységek számának emelése.
Pihenés	Kényelmes, mosható, könnyen kezelhető szivacsok. Pizsamában biztosított nyugodt pihenés. Folyamatos levegőcsere, levegőtisztító és párásító használata. Az ágyneműk elkülönített tárolása.	1	2	3	4	5	A szülők meggyőzése a folyamatos pizsama és ágynemű ellátás fontosságáról.
Differenciálás	Minden gyermeknek az igénye szerint személyre szabott tevékenységek biztosítása.	1	2	3	4	5	Az igények és az egészséges élet egymáshoz közelítése a legkisebb érdeksérelem biztosításával.
Naposság	A „segítő rendszer” működtetése, az egyéni fejlettségnek megfelelően.	1	2	3	4	5	Még vonzóbbá tenni a segítő munkát.
Növényzet ápolása	A kerti és a szobai növények ápolása, gondozása. „Csak azt gyűjtjük, amit a természet elenged!”	1	2	3	4	5	Egy felnőtt vezetésével növénygondozás az udvaron. A kirándulásokon megismert – gyűjtött növényekből kiállítás szervezése a Zöld falra.

Állatgondozás	Madáretetés, akváriumok az öltözőben illetve a csoportszobákban. Kerti tavi halak gondozása.	1	2	3	4	5	Madárbarát kert kialakítása, valamennyi csoportszobában akvárium berendezése.
Hulladékgyűjtés	Papírgyűjtés Műanyagflakon prés	1	2	3	4	5	A lehetőség adott, szemléletformálással kell napi rutinná tenni a használatukat.
Kirándulások	Évi 6 – 7 autóbuzos egész napos kirándulás Rendszeresen – Mogyoró hegy Apátkút – Magdolna völgy Alkalmanként – Kismaros – Királyrét, Szentendre – Lajos forrás, Budakeszi – Vadaspark, Kistarcsa – tanösvény, Budai hegység – Normafa, Esztergom – Duna Múzeum	1	2	3	4	5	Új kirándulóhelyek, tanösvények felkutatása.
Zöld jeles napok	Állatok napja A víz Világnapja A föld napja Madarak és fák napja Környezetvédelmi világnap Energiatakarékossági világnap A világnapok megünneplése a feladatterveknek megfelelően a csoportokban illetve az egész óvoda közös tevékenységével zajlik.	1	2	3	4	5	További lehetőségek keresése, a jeles napok emlékeztetéssel. Esetleg versenyek, partnereinkkel közös ünnepek szervezése.
Világnapok megünneplése	Rokkantak napjának megtartása, elfogadásra nevelés	1	2	3	4	5	A Teddy Maci kórház segítségével, játékosan lehetőséget kívánunk nyújtunk a gyermekeknek, hogy átéljék , - mit jelent fogyatékkal élni.

A helyi nevelési programban szereplő témákkal kiegészíthető!

### **Erdei Óvoda (szervezése, ideje, tartalma, módszerek):**

A táborozások során (évi 2 alkalom 5 – 5 nap) kihasználjuk a helyszínen adódó környezeti nevelési lehetőségeket. Megfigyeljük a téli és nyári évszak többféle természeti jelenségét, a növényeket, az állatokat. Ejszakai csillagvizsgálót állítunk fel. A Szív Óvoda rendelkezik minden eszközzel, amely szükséges a cselekedtetéshez és a megfigyeléshez.

5. A Zöld óvodai program eredményes megvalósítása érdekében az eszköz-, és felszerelésjegyzékben lévő eszközök állományának elemzése (A sorok szükség szerint bővíthetők!)

<b>Eszközök megnevezése</b>	<b>Beszerezték (pályázattal, költségvetésből, adomány, stb.)</b>	<b>Használatuk gyakorisága (napi rendszerességgel, havonta, évszakonként, évente, csak bizonyos korosztály/)</b>	<b>Használók száma - %-os arány az óvodalelétszámhoz</b>	<b>Ha még nem történt meg a beszerzés, mikorra tervezik a beszerzést</b>
Eszközök a növényápoláshoz: gereblye, ásó, lapát, lombgyűjtő, öntözőberendezés	Költségvetésből	Napi rendszerességgel, valamennyi gyermek részt vehet	Alkalmanként kb. 10 – 15 gyermek 11 – 16 %	-
Madárgondozás Madáretető – madáritató – fürdető	Költségvetésből	Napi rendszerességgel bármelyik gyermek részt vehet	Alkalmanként kb. 8 – 10 gyermek 8 – 11 %	-
Kerti tó ápolása Halak etetése, segédkezés a tó tisztításában	Pályázatból	Áprilistól – október végéig naponta a szabadban, télen a pincében Bármelyik gyermek részt vehet	Alkalmanként kb. 5 – 6 gyermek 5 – 6 %	-
Szelektív hulladékgyűjtés Műanyag – papír	Pályázatból	Napi rendszerességgel vesznek részt a gyermekek, ebben a tevékenységben a szülők is részt vesznek.	Alkalmanként kb. 8 – 10 gyermek 8 – 11 %	-
Szakirodalom, könyvek és CD –k, DVD –k	Pályázatokból, saját költségvetésből	Napi használat a gyermekek és felnőttek körében. Lehetőséget biztosítunk a szülőknek is a könyvek kikölcsönzéséhez.	Naponta valamennyi felnőtt és a gyermekek kb. 50 % -a	-
Homokozó asztal	Költségvetésből	A téli időszakban a csoportszobákban, a nyári időszakban naponta használjuk az udvaron.	Alkalmanként Kb. 3 x 5 gyermek 16 %	-
Mozgásfejlesztő eszközök	Pályázatokból, költségvetésből	Szabadban és zárt térben egyaránt használhatóak	A gyermekek többsége naponta használja 75 %	-

**Megjegyzés:**

**6. A Zöld óvodai program eredményes megvalósítása érdekében az eszközjegyzéken túl beszerzett eszközök és használatuk feltérképezése (A sorok szükség szerint bővíthetők!)**

<b>A beszerzés ideje</b>	<b>Eszközök megnevezése</b>	<b>Használatuk megnevezése</b>	<b>Használatuk gyakorisága</b>
1997.	Eszközök a „Szív kincsesláda” program megvalósításához	A feladatoknak megfelelően használják a gyermekek és az óvodapedagógusok	Évente egyszer egy hónapig
2001.	Eszközök a „Dohányzás Megelőzési” program megvalósításához	A feladatoknak megfelelően használják a gyermekek és az óvodapedagógusok	Évente egyszer egy hónapig
2004 – 2007.	Az Egészségesebb Óvodák Nemzeti Hálózatának kiadványai	Segítséget nyújtanak az óvodapedagógusoknak a napi munkában	Folyamatos
1999 – 2007.	Növényházak, akváriumok, mikrovilágunkat felfedező eszközök.	Napi rendszerességgel használják a gyermekek és a felnőttek egyaránt	Folyamatos
2000 – 2007.	Távcsövek, látcövek, mikroszkópok, nagyítók, iránytűk, bogárgyűjtő készletek, térképek, földgömbök.	Erdei óvodában, csoportban, udvaron	Folyamatos
1998 – 2007.	Kerékpárok, rollerek,	Mozgásfejlesztő eszközök	Napi rendszeresség
1998 – 2007.	A szakirodalom folyamatos figyelése, a beszerzés biztosítása.	Gyermeki és felnőtt használatuk egyaránt biztosított	Folyamatos
1999.	Gyümölcs – zöldségaszaló gép.	Zöldségeket és gyümölcsöket aszalunk étkezésre, valamint növényeket szárítunk díszítésre és illatosításra	Folyamatos
2005. 2005. 2006.	Digitális fénykép. Digitális kamera Digitális fénykép.	A közös események megörökítésére szolgál. A kamerát használjuk még módszertani beszélgetésekhez is (szülői hozzájárulással)	Folyamatos használat
2007.	Kenyérsütő gép	Az egészséges táplálkozásra nevelés keretében minden csoport egyszer egy héten kenyeret süt.	Folyamatos

**Megjegyzés:**

A Szív Óvoda felszereltsége igen jó. A Zöld ovi kritériumrendszerének megfelelően, az eszközök részletes felsorolása azonban több oldalt venne igénybe, ezért csak a számunkra legfontosabbakat soroltuk fel, illetve azokat, amelyekre különösen büszkék vagyunk.

**7. A környezet és a természetvédelem érdekében a partnerekkel, szervezetekkel kialakult együttműködési tartalmak** (A sorok szükség szerint bővíthetők!)

Értékelési skála: 1= nem jó 2=gyenge, 3=közepes, 4=jó, 5=kiváló

	Partnerek, szervezetek Megnevezése	Együttműködési területek felsorolása	Együttműködési tevékenységek felsorolása	Megvalósítás szintje				
				1	2	3	4	5
1	Egészségesebb Óvodák nemzeti Hálózata	Egészségvédelem, egészségnevelés,	Konferenciákon való részvétel, előadások szervezése	1	2	3	4	5
2	„Környezetünkért” Óvodai Egyesület	Környezetvédelem	Konferenciákon való részvétel, előadások szervezése	1	2	3	4	5
3	Teddy Maci Kórház	Egészségnevelés	Orvostanhallgatók foglalkozásokat szerveznek a gyermekeknek – a félelem legyőzése a betegségekkel és az orvosokkal kapcsolatban	1	2	3	4	5
4	Gödöllői Szent István Egyetem	EU - pályázat	„Túrni és tanulni – lányok és fiúk a talaj nyomában” környezeti nevelési tananyag közös fejlesztése	1	2	3	4	5

5	Terézvárosi Közbiztonságért és Közalapítvány	Közlekedésbiztonság	Versenyek szervezése, műsorok összeállítása	1	2	3	4	5
6.	Terézvárosi Pedagógiai Szolgáltató Központ	Szakmai munkaközösségek, Előadások, tanfolyamok	Kerületi környezetvédelmi szakmai munkaközösség működtetése. Előadások, foglalkozások, kiállítások szervezése, részvétel	1	2	3	3	5
	Terézvárosi Pedagógiai Szolgáltató Központ Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium	Flupi programcsomag	Részvétel a programcsomag magyarországi kipróbálásában	1	2	3	4	5
7.	Kerületi iskolák	Szakmai munka Jeles napok megünneplése	Kiállítások szervezése, részvétel, Versenyek lebonyolítása.	1	2	3	4	5

**Megjegyzés:**

**8. Az Óvoda mint intézmény működésével kapcsolatos környezetvédelmi adatok (A sorok szükség szerint bővíthetők!)**

Értékelési skála: 1= nem jó 2=gyenge, 3=közepes, 4=jó, 5=kiváló

Terület megnevezése	Takarékossági intézkedések	Megvalósítás szintje				
		1	2	3	4	5
Világítás	Energiatakarékos izzók, helyi megvilágítások a törvényi előírásoknak megfelelően	1	2	3	4	5
Villamos áram	Évente ellenőrzött energiatakarékos fogyasztók	1	2	3	4	5
Gázenergia	Energiatakarékos gázkazán beszerzése	1	2	3	4	5
Vízfogyasztás	Víztakarékos mosógép és mosogatógépek beszerzése.	1	2	3	4	5
Fűtés: .....	Energiatakarékos gázkazán beszerzése	1	2	3	4	5
Szelektív hulladékgyűjtés	Műanyagflakon prés, papírgyűjtő konténer	1	2	3	4	5

**Megjegyzés:**

Területek megnevezése	Felhasznált anyagok	Megvalósítás szintje				
Udvar felszereltsége	EU - szabványos fajták, körbekerített foci pályák, kerti tó halakkal – növényekkel, külön hely biztosítása a mozgásos és a kézműves tevékenységeknek. Nyáron vizes játékok biztosítása. Udvari illemhely, Folyamatos ivóvíz biztosítás. Tudatos növényválasztás (nincs mérgező, szúrós, egészségre ártalmas növény) Az udvar rendelkezik világítással, így megfelelő időjárási körülmények között a téli délutánokon is lehet használni.	1	2	3	4	5
Szobák berendezése	Esztétikus, családi, természetes anyagokkal felszerelt csoportszobák. Saját tervezésű, az egyéni igényeket kiszolgáló bútorkészítés (pl. eltérő magasságú asztalok). Minden csoportban gazdag növényzet, akvárium, párologtató található. Külön tároló van minden csoportban a feleslegessé vált papír gyűjtésére.	1	2	3	4	5
Természetsarok jelenléte a csoportban	Minden csoportban van természetsarok, az élő és az élettelen természet bemutatója.	1	2	3	4	5
Természetsarok az óvoda épületében	Az óvoda egész területén jelen van a természet, különböző formában: gyermekmunka, növényzet, „gilisztafarm”, akvárium, kerti tavi hal, ismeretterjesztési ajánlások.	1	2	3	4	5
Hulladékgyűjtés módja	Szelektív hulladékgyűjtő sarkunkban megtalálható a műanyagflakon – préselő és gyűjtő, valamint a papírgyűjtő konténer is.	1	2	3	4	5
Használatos tisztítószer	A törvényi előírásoknak megfelelő tisztítószereket használunk, azok közül is a környezetkímélőket. Pl. vízkőoldásra, ecetet, dugulásra szódabikarbónát használunk.	1	2	3	4	5

Emberközpontúság	<p>Minden tevékenységünk a gyermekek, és a felnőttek körülményeinek javítását szolgálja.</p> <p>Gyermekek:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>♥ egyenként fertőtlenített fogkefe és pohár, saját fogkrém, elkülönített törölközőtárolás, heti többszöri csere.</li> <li>♥ Az ágynemű és a pizsama tárolása (külön huzatban) biztosítja a fertőzések elkerülésének lehetőségét.</li> <li>♥ Folyamatos kapcsolat az ellátó konyhával – az egészségesebb táplálkozás jegyében. Új ételek kipróbálása.</li> <li>♥ Minden délelőtt gyógyteázás (a szülők beleegyezésével).</li> <li>♥ Az étkezések alkalmával választási lehetőséget biztosítunk a gyermekek számára. pl.: Tejes ital vagy tea. A fejlettebb gyermekek maguk kenik meg a kenyérüket.</li> <li>♥ Külön udvari és tornaruha áll a gyermekek rendelkezésére.</li> <li>♥ Biztosított a gyermekek fürdetése.</li> <li>♥ Az eszközök beszerzésénél figyelembe vesszük a gyermekek eltérő igényét. Pl. minden csoportban különböző magasságú gyermekasztalok vannak, az alacsonyabb gyermekeknek fellépőt biztosítunk a mosdókhoz. Minden gyermek WC előtt függöny van.</li> </ul> <p>Felnőttek:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>♥ Igyekszünk biztosítani a felnőttek számára is a sajátos igényekhez igazodó munkakörülményeket.</li> <li>♥ A lelki egészség biztosítása érdekében mentálhigiénés programokat szervezünk.</li> <li>♥ Fitness gépek állnak dolgozóink rendelkezésre a testi egészség biztosítása érdekében.</li> </ul>	1	2	3	4	5
------------------	---	---	---	---	---	---

Felnőttek munkakörülményei	<ul style="list-style-type: none"> <li>♥ Minden dolgozónak saját öltözőszekrénye van.</li> <li>♥ Folyamatosan biztosítjuk az esztétikus munkaruhát.</li> <li>♥ Minden dolgozónak van tornacipője és tréningruhája, valamint sportcipője.</li> <li>♥ Biztosított a felnőtt zuhany, a tükör és a megfelelő számú illemhely.</li> <li>♥ A technikai dolgozók számára megkönnyítettük a fizikai munkavégzést (mosogatógép, több mosógép, takarítógép, szeletelőgép, a legkorszerűbb tisztítószer stb.)</li> </ul>	1	2	3	4	5
----------------------------	---	---	---	---	---	---

### 9. A Zöld óvodai arculat kialakítása érdekében végzett felnőtt tevékenységek feltérképezése (A sorok szükség szerint bővíthetők!)

Értékelési skála: 1= nem jó 2=gyenge, 3=közepes, 4=jó, 5=kiváló

Tevékenységek	Megvalósítás Szintje				
Erdei óvoda működtetése	1	2	3	4	5
Rendezvények	1	2	3	4	5
Könyvvásárlás	1	2	3	4	5
Pályázatfigyelés	1	2	3	4	5
Pályázatírás	1	2	3	4	5
Pályázat megvalósítása	1	2	3	4	5
Szakirodalom figyelése	1	2	3	4	5
Jogszálykövetés	1	2	3	4	5
Rendezvényeken való részvétel	1	2	3	4	5

Helyi sajátosságokkal kiegészíthető

#### Környezeti neveléssel kapcsolatos sikeres pályázatok felsorolása (téma, évszám, nyert összeg)

2004. Erdei óvoda	40.000
2004. Kirándulás – Mogyoró - hegy	40.000
2004. Néphagyományörzés a nyári időszakban	25.000
2004. Erdei óvoda - szabidős tevékenység	35.000
2004. Kudarc nélkül az iskolában – külön foglalkozás	25.000
2004. Könyv és zenetár fejlesztése	25.000
2004. Kirándulás a Föld napján	25.000
2004. Nyári erdei óvoda	40.000
2004. Kirándulás a Börzsönybe	40.000
2004. Néphagyományörzés a Szív Óvodában	25.000
2004. Terézvárosi Óvodanapok	25.000
2004. Játékos természetismeret	30.000
2004. András napi vigalom – táncház	20.000
2004. Kudarc nélkül az iskolában- külön foglalkozás	30.000
2005. Kirándulás – Mogyoró - hegy	60.000
2005. Erdei óvoda	50.000
2005. Könyv és zenetár fejlesztés	25.000
2005. Felzárkóztató – integráló külön foglalkozás	30.000

2005. Néphagyomány ápolása a Szív Óvodában	20.000
2005. Népi játék és gyermektánc – pünkösdlő	30.000
2005. Erdei óvoda	18.000
2005. Játékos természetismeret	26.000
2005. Nyári erdei óvoda	40.000
2005. Kirándulás a Lajos – forráshoz	40.000
2005. Terézvárosi Óvodanapok	60.000
2005. Könyv és zenetár fejlesztés	30.000
2005. Játékos természetismeret	25.000
2005. Néphagyományörzés a Szív Óvodában	30.000
2005. Eszközbeszerzés – természetvédelem	100.000
2006. Farsangoló – táncház	40.000
2006. Kirándulás – Mogyoró - hegy	70.000
2006. Kirándulás a Föld napján	70.000
2006. Szakmai könyvtár fejlesztése	66.000
2006. Terézvárosi Óvodanapok	60.000
2006. Könyv és zenetár fejlesztés	36.000
2006. Játékos természetismeret	25.000
2006. Néphagyományörzés	30.000
2006. András napi vigalom - táncház	40.000
2007. Játékos természetismeret	18.000
2007. Erdei óvoda	25.000
2007. Néphagyományörzés	25.000
2007. Pünkösdi sokadalom – táncház	25.000
2007. Kirándulás Apát – kút	40.000
2007. Terézvárosi Óvodanapok	35.000
2007. Könyv és zenetár fejlesztés	25.000
2007. Betlehemes játék	25.000
2007. Néphagyományörzés a Szív Óvodában	30.000
2007. András napi vigalom	30.000
2007. Játékos természetismeret	30.000
2007. Környezettudatos szemléletformálás	30.000
2007. Környezettudatos tevékenységek, helyszíni foglalkozások	150.000
2007. Környezettudatos tevékenységek megvalósítása	200.000

### Megjegyzés:

**A nevelőmunka folyamatának értékelése** (A sorok szükség szerint bővíthetők!)

Értékelési skála: 1= nem jó 2=gyenge, 3=közepes, 4=jó, 5=kiváló

Állítások	Értékelés szintje				
	1	2	3	4	5
Az óvodapedagógus módszerei segítik a tapasztalatszerzést	1	2	3	4	5
Élménypedagógia módszereit alkalmazzák a képességfejlesztésben	1	2	3	4	5
Élménypedagógia módszereit alkalmazzák az ismeretátadásban	1	2	3	4	5
A helyi sajátosságok megjelennek a témafeldolgozásokban (pl. hegy, víz, kert, természetsarok, stb.)	1	2	3	4	5
Projekt módszer alapján történik a fejlődés segítése	1	2	3	4	5
A napirend segíti az egészséges életvitel alakítását	1	2	3	4	5
A differenciált bánásmód megvalósul	1	2	3	4	5
A takarékosági intézkedések beépülnek a csoport életébe	1	2	3	4	5
A szokásrendekben megtalálhatók a Zöld óvodai tartalmak	1	2	3	4	5
A csoportszoba berendezése tükrözi a Zöld óvodai tartalmakat	1	2	3	4	5
Az óvoda többi helyiségei is tükrözik a Zöld óvodai tartalmakat	1	2	3	4	5
A gyermekek spontán viselkedésében megjelennek a zöld óvodai tartalmak valamilyen szintű alkalmazása (szokásban, játékban, más tevékenységben)	1	2	3	4	5
A gyermekek közreműködnek a növények ápolásában	1	2	3	4	5
A gyermekek közreműködnek a természetsarok ápolásában	1	2	3	4	5

A hagyományápolás témakörei között szerepel zöld óvodai tartalom	1	2	3	4	5
Hulladékgyűjtés szelektivitása megvalósul	1	2	3	4	5
A papír újrahasznosítása megvalósul	1	2	3	4	5
A gyerekek megfelelő mennyiségi időt tartózkodnak a szabadban	1	2	3	4	5
A Szív Óvodában működő „Dajka munkaközösség” tematikája tartalmazza a zöld óvodai tartalmak dajkai megközelítését is.	1	2	3	4	5

Kiegészíthető helyi sajátosságokkal és megjegyzéssel

### Megjegyzés:

---

10. Mely területen igénylik az óvoda dolgozói a fejlesztést a Zöld óvodai tartalmak eredményesebb megvalósítása érdekében? (felsorolás)

- ♥ A „Terézvárosi Önkormányzat Szív Óvoda” dolgozói különösen nagy figyelmet fordítanak az önképzésre.
- ♥ Kiemelt jelentőséget tulajdonítanak a szemléletformálásra: a dolgozók, a gyermekek és a szülők körében – új módszerek felkutatása.
- ♥ Ki kell alakítanunk a kapcsolatot a regionális környezetvédelmi szervekkel.

---

11. Mire lenne szüksége az óvodának a Zöld óvodai tartalmak hatékonyabb megvalósítása érdekében? (felsorolás)

- ♥ Szélesebb, a mai igényeknek megfelelő kínálat a továbbképzések tekintetében.
- ♥ Anyagi eszközökre lenne szükségünk, különféle előadások megszervezésére, illetve a továbbképzéseken való részvételre.